

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/116/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612200644
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2612200644.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v spore žalobcu: PRILLINGER Slovensko, s.r.o., so sídlom Nádražná 32, Ivanka pri Dunaji, IČO: 36 721 502, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Barbara Holíková, s.r.o., so sídlom Staré Grunty 162, Bratislava, proti žalovanej: T. P., nar. XX.X.XXXX, bytom G. XXX, Q., zastúpená: JUDr. Ľubomír Vanek, advokát, so sídlom Škarniclovská 124/1, Skalica, o zaplatenie 5.417,38 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 11C/113/2012-132 zo dňa 9. novembra 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu I. inštancie sa m e n í tak, že žaloba sa z a m i e t a.

II. Žalovaná má právo na náhradu trov konania (prvoinštančného i odvolacieho) v plnom rozsahu. O výške náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 5.417,38 eura s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.066,97 eura od 26.01.2008 do zaplatenia, zo sumy 1.708,72 eura od 22.07.2008 do zaplatenia, zo sumy 1.029,33 eura od 05.08.2008 do zaplatenia, zo sumy 1.098,22 eura od 16.08.2008 do zaplatenia, zo sumy 143 eur od 26.08.2008 do zaplatenia, zo sumy 371,14 eura od 16.09.2008 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd rozsudok po citácii § 409 ods. 1, § 369 ods. 1, § 397 Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), § 588, § 460, § 482 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) vecne odôvodnil tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania mal preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. Je nesporné, že medzi žalobcom a poručiteľom (právnym predchodcom žalovanej) vznikol obchodno-závazkový vzťah a prišlo k platnému uzatvoreniu kúpnej zmluvy v zmysle Obchodného zákonníka, pričom poručiteľ za dodaný tovar nezaplatil dohodnutú kúpnu cenu. Jej výška vyplýva z jednotlivých faktúr a zodpovedá žalovanej sume. Tiež z nich vyplýva aj tá skutočnosť, že tovar bol poručiteľovi dodaný vždy najmenej dva mesiace pred určením splatnosti konkrétnej faktúry. Žalovaná existenciu tohto vzťahu, ani výšku kúpnej ceny v spore nespochybňovala. Vzhľadom k tomu, že poručiteľ (právnym predchodca žalovanej) nezaplatil cenu v lehote splatnosti, dostal sa do omeškania so splnením svojho peňažného záväzku je povinný zaplatiť úroky z omeškania. Tieto si žalobca uplatnil v súlade s § 369 ods.2 ObZ od nasledujúceho dňa po splatnosti tej ktorej faktúry a vo výške v súlade s nar. vl. č. 21/2013 Z.z, teda v súlade so zákonom. Z dedičského spisu OS Senica 7D/100/20008 súd zistil, že poručiteľ zomrel dňa XX.X.XXXX, teda ešte pred podaním žaloby. Podľa § 460 OZ sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa, ide o tzv. univerzálnu sukcesiu, teda dňom smrti poručiteľa vstupujú jeho dedičia do jeho práv a povinností. Je

zrejme, že po poručiteľovi v čase jeho smrti boli traja zákonní dedičia a to manželka T. P. a jeho dve dcéry. Žaloba bola podaná dňa 23.01.2012, prvá faktúra bola splatná dňa 25.01.2008 (ostatné až neskôr), čiže žaloba bola podaná včas, v rámci štvorročnej premlčacej lehoty. Na druhej strane pre nadobudnutie dedičstva je potrebná existencia právoplatného rozhodnutia (potvrdenia o tom, kto nadobudol dedičstvo a v akom rozsahu), čo v danej veci bolo zrejmé až z uznesenia OS Senica č.k. 7D/100/2008-830 zo dňa 18.06.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.06.2014. Je pravdou, že v čase podania žaloby žalobca označil ako žalované subjekty len dve dcéry poručiteľa, pričom až po právoplatnosti uznesenia o dedičstve požiadal súd o zmenu subjektu na strane žalovaného, pričom súd túto zmenu pripustil podľa § 92 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) platného v tom čase.

3. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej, tu sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu v tom smere, že OS Senica uznesením č.k. 11C/113/2012-62 zo dňa 12.09.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.11.2014 rozhodol o zmene strán (predtým účastníkov) v na strane žalovaného podľa § 92 ods. 2, 3 OSP a nie o zámene, o čom svedčí aj odôvodnenie tohto uznesenia. V tejto súvislosti výhrady žalovanej k právnomu posúdeniu procesného postupu súdu sú námietkami, ktoré mohla uplatniť len v rámci odvolacieho konania proti tomuto uzneseniu a ako také nemôžu zmeniť účinky uznesenia, ktoré je už od 06.11.2014 právoplatné (viď rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo/58/2011 zo dňa 27.07.2011). S ohľadom na tieto skutočnosti v zmysle právoplatného uznesenia súdu došlo k právoplatnej zmene strán konania a preto zostávajú účinky pôvodnej žaloby zo dňa 17.01.2012, doručenej súdu dňa 23.01.2012 zachované a námietka premlčania je preto podaná bezdôvodne a preto súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

4. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 CSP a žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté podľa § 262 ods.2 CSP samostatným uznesením.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ustanovení § 365 ods. 1 CSP, teda že neboli splnené procesné podmienky a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a tieto vady mali významný vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Žalovaná odvolanie odôvodnila tým, že so záverom súdu prvej inštancie o tom, že pohľadávka žalobcu nie je premlčaná nesúhlasí, nakoľko, ako už bolo uvedené v písomných vyjadreniach, právny poriadok SR platný a účinný v dobe vydania uznesenia (o zmene na strane žalovanej) odlišoval zmenu účastníka konania zámene účastníka, kedy k zmene účastníka prichádza vtedy, ak dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania k prechodu práva povinností niektorého účastníka na tretiu osobu, teda k právnomu nástupníctvu. S novým účastníkom konania, právnym nástupcom musí súd pokračovať v konaní a to bez ohľadu na to, či nový účastník podal návrh alebo ho nepodal. Ide tu o zmenu účastníka konania, pri ktorej tento nový účastník vstupuje do procesných práv a povinností pôvodného účastníka a konanie pokračuje od toho bodu, v ktorom sa nachádzalo pri zmene účastníkov občianskeho súdneho konania. Zámena účastníka rieši prípad, keď pôvodný žalobca nie je z hmotného práva na spor aktívne vecne legitimovaný alebo vedie spor proti žalovanému, ktorý nie je pasívne vecne legitimovaný ani sám, ani v spojení s iným. Túto situáciu riešil § 92 ods. 4 OSP, ktorý stanovuje, že zámena účastníkov spočíva v tom, že pôvodný vecne nelegitimovaný účastník konania v jeho priebehu odstúpi a je zamenený inou osobou. Z uvedeného vyplýva, že v danom konaní nemohlo dôjsť k zmene účastníkov podľa § 92 ods. 2, 3 OSP, nakoľko po podaní návrhu nenastala žiadna právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájali prechod alebo prevod práv alebo povinností, ale v danom prípade došlo k zámene účastníkov, kedy navrhovateľ zistil, že pasívne legitimované nie sú pôvodne žalované dcéry poručiteľa (Ing. F. P. a X. P.), ale manželka poručiteľa T. P.. Pri zámene účastníkov vzniká nový procesno-právny vzťah. Hmotno-právne účinky zámene účastníkov sú voči účastníkom účinné až uplatnením na súde, a preto premlčanie nároku voči žalovanej, ktorá v dôsledku zámene vstupuje do konania, sa prerušuje až podaním žaloby proti nej, nie už podaním žaloby proti pôvodne žalovaným dcéram poručiteľa, ktoré nie sú jej právnym predchodcom.

6. Ak by aj súd aplikáciou zákonných ustanovení dospel k názoru, že právne nástupníctvo v prejednávanej veci medzi pôvodne žalovanými dcérami a súčasne žalovanou manželkou poručiteľa je prípustné, nikdy by nemohli prejsť z pôvodne žalovaných dcér na súčasne žalovanú manželku poručiteľa

povinnosti v takom rozsahu (teda celá dlžná suma), v akom sú nárokové žalobcom v žalobe, nakoľko pôvodne žalované dcéry neboli nikdy povinnosťou v takomto celom rozsahu 5.417,37 eura viazané a to ani pred uzatvorením dedičskej dohody. Súd prvého stupňa nesprávne aplikoval normy hmotného práva, teda vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

7. Žalovaná má za to, že predmetné uznesenie má vadu podľa § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP, nakoľko súd prvého stupňa vydal uznesenie na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a toto uznesenie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nakoľko takto vadným uznesením boli zapríčinené hmotnoprávne následky voči žalovanej, ktoré by postupom súdu v súlade s právnym poriadkom nikdy nenastali. Súd prostredníctvom tohto uznesenia pripustil, aby do konania vstúpila na miesto pôvodných žalovaných nová žalovaná T. P., čo následne však súd odôvodnil dôvodmi pre zámenu strán. Dohodou dedičov sa žalovaná T. P. nestala dedičkou poručiteľa I. P., bola ňou v zmysle zákona od smrti poručiteľa. Preto takýto postup nenachádza oporu v zákone, nakoľko žalobcovi bol okruh dedičov známy od počiatku, nakoľko bol účastníkom dedičského konania a nesprávne uplatnil nárok/žalobu výhradne len voči dcéram žalovanej. Túto vadu sa snažil žalobca zhojiť zmenou účastníkov v zmysle § 92 ods. 2, 3 OSP, čomu súd uznesením vyššieho súdneho úradníka nesprávne vyhovel, nakoľko nenastala právna skutočnosť, s ktorou právny poriadok takúto zmenu spája, ak by aj nastala určite nie v požadovanom rozsahu. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol. Žalovaná si zároveň uplatnila náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že súd prvej inštancie sa v rozhodnutí vysporiadal s námietkou premlčania vznesenou žalovanou tak, že sa stotožnil s argumentáciou žalobcu v tom smere, že rozhodnutím OS Senica spis. zn. 11C/113/2012-62 zo dňa 12.09.2014 bolo rozhodnuté o zmene strán sporu (predtým účastníkov konania) na strane žalovanej, nie o zámene. Súd ďalej v rozsudku uvádza, že došlo k právoplatnej zmene strán sporu a preto zostávajú účinky pôvodnej žaloby zo dňa 17.01.2012 zachované a námietka premlčania žalovanej bola podaná bezdôvodne. Žalobca poukázal na to, že medzi ním a právnym predchodcom žalovanej (poručiteľom) došlo k platnému uzatvoreniu obchodno-závazkového vzťahu, na základe ktorého žalobca dodal poručiteľovi tovar. Tento tovar bol riadne vyfakturovaný a to faktúrou č. 28100595 na sumu 1.066,97 eura, splatnou dňa 25.01.2008, faktúrou č. 28105509, na sumu 1.708,72 eura, splatnou dňa 21.07.2008, faktúrou č. 28106215, na sumu 1.029,33 eura, splatnou dňa 04.08.2008, faktúrou č. 28106828, na sumu 1.098,22 eura, splatnou dňa 15.08.2008, faktúrou 28107243, na sumu 143 eur, splatnou dňa 25.08.2008 a faktúrou č. 28108355, na sumu 371,14 eura, splatnou dňa 19.09.2008.

9. Z uznesenia OS Senica spis. zn. 7D/100/2008-74 zo dňa 14.07.2010 vydanom v dedičskom konaní vyplýva, že pohľadávky žalobcu voči poručiteľovi prevzala podľa dedičskej dohody manželka poručiteľa T. P. (žalovaná) a že po poručiteľovi boli traja dedičia, a to manželka T. P. a dve dcéry Ing. F. P. a X. P. Manželka poručiteľa vstúpila do konania na základe Uznesenia OS Senica spis. zn. 11C/113/2012-62 zo dňa 12.09.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.11.2014. Tvrdenie žalovanej, že v konaní došlo k zámene strán sporu považuje žalobca za nesprávne. Má za to, že uznesením OS Senica spis. zn. 11C/113/2012-62 zo dňa 12.09.2014 bolo správne rozhodnuté o zmene strán sporu na strane žalovaného a námietky žalovanej k právnemu posúdeniu procesného postupu súdu sú námietkami, ktoré mohla uplatniť len v rámci odvolacieho konania proti uvedenému uzneseniu a ako také nemôžu zmeniť účinky uznesenia OS Senica spis. zn. 11C/113/2012-62, ktoré je už od 06.11.2014 právoplatné.

10. Žalobca nesúhlasí s tvrdením žalovanej, že súd prvého stupňa nesprávnym procesným postupom spôsobil takú vadu konania, ktorá mala významný vplyv na rozhodnutie vo veci samej a to tak, že namiesto zámeny strany sporu, ktorá v rámci konania nastala, súd rozhodol o zmene strán sporu. Výhrady smerujúce proti právnemu posúdeniu veci, ktorá bola predmetom uznesenia boli podané neskoro, bez splnenia formálnych náležitostí, súd prvej inštancie na ne správne neprihliadal a ako také podľa názoru žalobcu ani nezakladajú odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2 CSP, resp. podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, nakoľko konanie nemalo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo podľa § 365 ods. 1 písm. h), rozhodnutie OS Senica spis. zn. 11C/113/2012-62 zo dňa 12.09.2014 nevychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. V tomto smere žalobca poukazuje aj na doložené rozhodnutie NS SR v konaní pod sp. zn. 5Obo/58/2011 zo dňa 27. júla 2011, ktoré podporuje závery a zánik práva na opravné konanie viaže na márne uplynutie lehoty na

podanie opravného prostriedku proti uzneseniu. Podľa názoru žalobcu je zrejmé, že súd rozhodoval zmene účastníka konania a nesúhlasí tak s tvrdením žalovanej, že išlo o chybu v písaní, čo potvrdzuje napríklad aj to, že v uznesení je na viacerých miestach zhodne uvedené, že súd rozhoduje o zmene účastníka konania, pričom korešponduje výroková časť rozhodnutia s jeho odôvodnením ako aj s podaným návrhom žalobcu, na základe ktorého súd konal. O skutočnosti, že bolo rozhodnuté o zmene účastníkov konania svedčí aj odôvodnenie uznesenia, v ktorom súd odkazuje na príslušné ustanovenia týkajúce sa zmeny a nie zámeny účastníkov konania. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatniť si právo na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť.

12. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku, konania jemu predchádzajúcemu, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec však nesprávne právne posúdil. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie premlčania nároku žalobcu, čo posudzoval súd prvej inštancie a žalobca sa k tejto otázke vyjadril, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

13. Súd prvej inštancie rozsudkom žalobe žalobcu vyhovel a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 5.417,38 eura s 8,5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.066,97 eura od 26.01.2008 do zaplataenia, zo sumy 1.708,72 eura od 22.07.2008 do zaplataenia, zo sumy 1.029,33 eura od 05.08.2008 do zaplataenia, zo sumy 1.098,22 eura od 16.08.2008 do zaplataenia, zo sumy 143 eur od 26.08.2008 do zaplataenia, zo sumy 371,14 eura od 16.09.2008 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovanej, jej zomrelým manželom I. P. došlo k uzavretiu obchodno-záväzkového právneho vzťahu, na základe ktorého žalobca poskytol zomrelému manželovi žalovanej tovar. Manžel žalovanej za tovar nezaplatil, čo nebolo medzi stranami sporu ani sporné. Tento tovar bol riadne vyfakturovaný a to faktúrou č. 28100595 na sumu 1.066,97 eura, splatnou dňa 25.01.2008, faktúrou č. 28105509, na sumu 1.708,72 eura, splatnou dňa 21.07.2008, faktúrou č. 28106215, na sumu 1.029,33 eura, splatnou dňa 04.08.2008, faktúrou č. 28106828, na sumu 1.098,22 eura, splatnou dňa 15.08.2008, faktúrou 28107243, na sumu 143 eur, splatnou dňa 25.08.2008 a faktúrou č. 28108355, na sumu 371,14 eura, splatnou dňa 19.09.2008. Manžel žalovanej I. P. dňa XX.XX.XXXX zomrel.

14. Spornou ostala námietka premlčania nároku žalobcu a to z toho dôvodu, že žalovaný žalobu podal na súde 23.01.2012 a v žalobe označil ako žalované Ing. F. P. a X. P., dcéry ich zomrelého otca (poručiťa). Po skončení dedičského konania po zomrelom I. P. (sp. zn. 7D/100/2008-830, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18.6.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 15.04.2014 sp. zn. 9CoD/16/2013-893) žalobca zistil, že na základe schválenej dohody dedičov o vyporiadaní dedičstva pohľadávku voči žalobcovi nadobudla manželka poručiťa T. P. a preto navrhol zmenu účastníkov na strane žalovaných podľa § 92 ods. 2, 3 vtedy účinného OSP (č.l. 46). Súd prvej inštancie o návrhu žalobcu rozhodol uznesením zo dňa 12.9.2014 č.k. 11C/113/2012-62, návrhu žalobcu vyhovel a pripustil zmenu účastníkov na strane žalovanej tak, že na miesto dovtedajších žalovaných Ing. F. P. a X. P. vstúpila T. P..

15. Medzi stranami sporu ostalo sporné, či išlo o zmenu na strane žalovanej podľa § 92 ods. 2, 3 OSP, alebo zámenu na žalovanej podľa § 92 ods. 4 OSP. V priebehu občianskeho súdneho konania môže dôjsť k prevodu alebo prechodu práv, či vecí, o ktoré sa vedie spor (voči predmetu konania) na inú osobu, než osobu účastníka prebiehajúceho konania, právna teória hovorí o sukcesii, vstupe nástupcu. Podľa toho, či ide o sukcesiu do celej sféry právneho postavenia, alebo iba o vstup do parciálnych, konkrétnych práv predchodcu, rozlišuje sa univerzálna a singulárna sukcesia. Táto zmena hmotnoprávneho základu konania, ktorá do značnej miery determinuje jeho priebeh a výsledok, predstavuje vlastne zmenu subjektu, ktorý je vo veci (domnelo) pasívne alebo aktívne legitimovaný. Domnelo preto, lebo otázku, či je žalobca, alebo žalovaný skutočne aktívne, alebo pasívne legitimovaný v spore súd rieši až v závere konania pri rozhodovaní vo veci samej. Zmenu účastníkov konania upravoval § 92 ods. 2, 3 OSP a predpokladal, že súd vyhovie návrhu na zmenu účastníka, v tomto prípade žalovaného len v prípade, ak nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv.

16. Žalovaná v konaní (a aj v odvolaní) správne poukazovala na to, že nešlo o zmenu na strane žalovanej, pretože po začatí konania nenastala žiadna právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv. Dedičské rozhodnutie nie je takouto skutočnosťou, pretože toto rozhodnutie deklarovalo prechod práv z poručiteľa I. P. na jeho právnych nástupcov, dedičov, na dcéry F. a X. P. a manželku T. P., ale nie prechod akýchkoľvek práv z pôvodne označených žalovaných F. a X. P. na T. P.. V danej veci súd prvej inštancie uznesením z 12.09.2014 v skutočnosti rozhodol o zámene účastníkov na strane žalovanej podľa § 92 ods. 4 OSP, aj keď to z odôvodnenia nevyplýva. Na druhej strane je potrebné súhlasiť s právnym názorom žalobcu, že uznesenie bolo žalovanej riadne doručené a žalovaná nesprávne uznesenia v odvolacej lehote nenamietala, preto nadobudlo právoplatnosť a v tomto štádiu konania už nie je možné poukazovať na nesprávne právne posúdenie uvádzané v odôvodnení uznesenia a ani na skutočnosť, že súd si v zmysle § 92 ods. 4 OSP k zámene účastníkov konania na strane žalovanej nevyžiadal súhlas všetkých účastníkov konania, ako mu to zákon stanovoval. Dôležitým však je, že súd pri rozhodovaní vo veci samej o nároku žalobcu konečným rozhodnutím je viazaný výrokom uznesenia a nie jeho odôvodnením. Podľa výroku uznesenia na miesto dovtedajších žalovaných (F. a X. P.) vstúpila do konania T. P., označená v úvodnej časti uznesenia.

17. Len v prípade, ak by išlo o zmenu účastníctva, zostávali by všetky účinky spojené s podaním návrhu zachované, procesný nástupca musí prijať stav konania taký, aký je, teda i s procesnými úkonmi, ktorý dovtedy urobil jeho právny predchodca, t.j. v prípade, ak by išlo o zmenu na strane žalovanej, vstúpila by do práv a povinností pôvodne označených žalovaných nová žalovaná a znamenalo by to, že aj voči žalovanej po pripustení zmeny si žalobca uplatnil nárok žalobou zo dňa 23.01.2012, čo je podstatné pre posúdenie včasnosti uplatneného nároku vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania nároku žalobcu žalovanou.

18. Zámena účastníkov na strane žalovanej ale znamenala, že pôvodne označené žalované nemali vecnú pasívnu legitimáciu a pripustením zámeny na strane žalovanej došlo ku konvalidácii nedostatku pasívnej vecnej legitimácie. Ak vznikla žalovaná námietka premlčania nároku žalobcu, bolo vzhľadom k vyššie uvedenému potrebné prihliadnuť k tomu, že žalobca si voči žalovanej pripustenej do konania uznesením z 12.09.2014 na základe zámeny účastníkov konania uplatnil nárok podaním doručeným súdu 25.08.2014 (č.l. 46), t.j. po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty počítanej od splatnosti jednotlivých faktúr. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalovanou bolo potrebné žalobu žalobcu zamietnuť. Z obsahu spisu pritom vyplýva, že žalobca si svoju pohľadávku uplatnil aj v dedičskom konaní, preto vedel, ktoré osoby sú právnymi nástupcami po zomrelom poručiteľovi I. P.. Nie je zrejmé, z akého dôvodu v pôvodnej žalobe doručenej súdu 23.01.2012 neoznačil všetky tri právne nástupkyne po zomrelom poručiteľovi. V danom prípade žalobcovi začala premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku plynúť dňom splatnosti jednotlivých faktúr a jeho povinnosťou, ak chcel byť v spore úspešný, musel podať žalobu najneskôr do štyroch rokov odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr, inak musel znášať riziko vznesenia námietky premlčania žalovanými. Smrťou I. P. sa všetci jeho dedičia stali právnymi nástupcami a prevzali všetky práva a záväzky zomrelého (univerzálna sukcesia). Aj keď nebolo skončené dedičské konanie a žalobca nevedel jeho výsledok mal v žalobe označiť všetkých dedičov. Občiansky zákonník v § 112 síce upravuje zastavenie plynutia premlčacej doby, avšak bez vplyvu na plynutie premlčacej doby je zaradenie pohľadávky alebo dlhu poručiteľa do súpisu aktív a pasív dedičstva vykonaný notárom alebo súdnym komisárom v konaní o dedičstve, ako aj oznámenie pohľadávky veriteľom v konaní o dedičstve. V tomto prípade totiž nešlo o uplatnenie práva podľa §

112 OSP, pretože o práve, ktorého sa premlčanie týka, nie je autoritatívne rozhodované (porovnaj R 103/2001, sp. zn. 2Cdo/41/2000).

19. Podľa názoru odvolacieho súdu na rozhodnutie NS SR z 27.7.2011 sp. zn. 5Obo/58/2011, na ktoré poukazoval žalobca nebolo možné prihliadnuť, pretože z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že súd posudzoval po pripustení zmeny účastníkov konania podľa § 92 ods. 2 a 3 na strane žalobcu otázku aktívnej vecnej legitímácie, ktorú žalovaný namietal a nie otázku premlčania nároku žalobcu. Navyše otázka posudzovania zmeny účastníka v štádiu, keď súd rozhodoval o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny podľa § 92 ods. 2 a 3 OSP a otázku aktívnej legitímácie žalobcu bola posúdená aj tak, že po pripustení zmeny účastníka je súd oprávnený a povinný zaoberať sa otázkou aktívnej, resp. pasívnej legitímácie ak to protistrana namietala. Napríklad z uznesenia NS ČR sp. zn. 32Odo 743/2006, a uznesenia NS ČR sp. zn. 23Cdo 1239/2009 vyplýva právny názor, že v čase, keď súd rozhoduje o procesnom návrhu na zmenu účastníka konania a kedy o jeho vecnej legitímácii neboli (a ani nemohli byť) vykonané žiadne dôkazy, teda nie je (a ani nemohol byť) priestor k posudzovaniu otázky vecnej legitímácie ďalšieho účastníka konania a nemôže byť významná ani pre rozhodovanie súdu o tom, či zmena účastníka bude pripustená. Odvolací súd nesúhlasí s právnym názorom vyjadreným v uvedenom rozhodnutí, pretože odvolanie žalovaného proti uzneseniu o pripustení zmeny účastníka konania na strane žalobcu nebolo subjektívne prípustné (aj keď vo všeobecnosti prípustné bolo, toto odvolanie mohol podať len subjektívne oprávnený účastník, za ktorého sa žalovaný nepovažoval, on musel strieť konanie bez ohľadu na osobu žalobcu, mohol namietat len aktívnu legitímáciu v spore).

20. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 388 CSP zmenil.

21. Žalovaná má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného a odvolacieho) v plnom rozsahu, vzhľadom na to, že bola v konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania jej nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).